

23 juni 2019 Heilig Avondmaal

IN CHRISTUS' NAAM, STA OP!

Bijbellezing: Handelingen 3, 1-16

Misschien heeft u het begin deze maand ook op journaal gehoord, of heb jij het ergens anders voorbij zien komen..., ik citeer van internet: *Een Spaanse YouTuber heeft een misselijkmakende grap uitgehaald bij een zwerver. De 21-jarige Kanghua Ren, die zich ook wel ReSet noemt, gaf de dakloze Oreokoekjes met tandpasta. ReSet bedoelde het grappig, maar dat was het niet. De dakloze man, die behalve koekjes ook 20 euro kreeg, werd erg ziek van de traktatie met tandpasta. Hij moest er zelfs van braken. ReSet filmde alles en gooide het op YouTube. De video werd ontzettend vaak bekeken, maar waarschijnlijk niet op de manier waar ReSet op gehoopt had. Hij kreeg veel commentaar en haalde het filmpje offline. Ook gaf hij de zwerver 300 euro om hem te laten zwijgen. Ondanks de maatregelen werd ReSet toch vervolgd door justitie. Hij krijgt een fikse straf: een YouTube-verbod van vijf jaar, hij moet zijn kanaal verwijderen en hij moet de zwerver 20.000 euro geven. Ook kreeg hij een gevangenisstraf van vijftien maanden, maar die hoeft hij niet uit te zitten omdat hij geen strafblad heeft.*

'Koekje van eigen deeg', zou ik zeggen. Maar... triest hè? Hoe totaal anders gaan Petrus en Johannes om met die bedelaar die daar bij de poort van de tempel zit in Jeruzalem. Ik wil daar met u nu naar gaan kijken, niet alleen omdat het een heel mooie geschiedenis is waarin wij iets leren over hoe wij moeten omgaan met kwetsbare mensen. Er is nog veel meer in die geschiedenis te ontdekken: in die ontmoeting met die bedelaar kunnen wij zien *hoe God met u en mij wil omgaan*. Ik wil daarvoor niet teveel vergelijkingen maken tussen deze verlamde bedelaar en ons. Nee, ik wil u over *God* vertellen, zoals God toen op dat moment verscheen in het leven van die bedelaar. En als je daar goed naar kijkt, dan kan je ook ontdekken hoe God Zichzelf in uw en jouw leven wil laten zien.

We volgen de gebeurtenis van moment tot moment. Allereerst zien wij Petrus en Johannes op het uur van het gebed - het negende uur, dat is: later op de middag – naar de tempel gaan. Zij bleven dus, ondanks dat zij in Jezus geloofden en zojuist die overweldigende kracht van de Heilige Geest op het Pinksterfeest hadden ervaren, zij blijven gewoon de joodse godsdienstige gewoonten volgen. Drie maal daags bidden, zoals wij bijvoorbeeld ook Daniël zien doen in het gelijknamige boek Daniël. Prachtig die vaste gebedstijden! Net zoals je etenstijden.

Onderweg naar de tempel komen zij een bedelaar tegen. Heel slim van die bedelaar om daar te zitten op dat moment. Dat zie je natuurlijk vaak: bedelaars, of straatkrantverkopers, zoeken die plekken en die momenten op, waarop het het drukst is. Deze bedelaar had het overigens niet zelf voor het uitkiezen. Hij kon niet zelf op het juiste tijdstip naar de juiste locatie gaan, maar was afhankelijk van de goodwill van zijn familieleden en of vrienden. Hij moest vanwege zijn verlamdheid namelijk worden gedragen.

Maar de tempelpoort, op het moment van het gebed..., dat was heel goed uitgekozen. Al die mensen die in de tempel gingen bidden tot God, tot God Die vaak juist zo'n groot hart liet zien voor arme mensen... Die mensen konden natuurlijk niet zomaar voorbij lopen aan die bedelaar. Hoe kan je God in de tempel gaan dienen en je naaste buiten de tempel vergeten? En ook al zou men dat soms geneigd zijn te doen..., deze bedelaar herinnerde de voorbijgaande mensen aan het doen van barmhartigheid. Want God Die in Jeruzalem moest worden aanbeden, is een God van barmhartigheid.

Nu tussen al die mensen lopen Petrus en Johannes richting de tempel... en dus richting de bedelaar. Wat mij dan altijd

raakte bij het lezen van deze geschiedenis, is dat Petrus en Johannes opeens stilstaan en deze man heel sterk aankijken. En dat niet alleen, zij zeggen ook tegen deze bedelaar: 'kijk ons aan!' ... Ik weet niet of u het herkent, maar ik heb daar altijd op een of andere manier een wat onbestemd gevoel bij gehad. Misschien komt dat doordat deze woorden mij herinneren aan ouders die boos zijn op hun kinderen en dan tegen hun kinderen zeggen: 'kijk mij eens aan!' ... Of misschien komt dat onbestemde gevoel van mij wel doordat ik er associaties bij kreeg van mensen die graag willen gezien worden in hun liefdadigheid. Zulke mensen stoppen niet onopgemerkt wat geld in het potje van deze bedelaar, nee, zij willen gezien worden: 'kijk ons eens!' ... Maar die negatieve associaties van mij waren helemaal niet juist, zo heb ik ontdekt. Het is juist iets heel moois wat er hier gebeurt. Die bedelaar was waarschijnlijk gewend om naar de grond te kijken. Uit nederigheid. Zoals een hond je meestal niet aankijkt, omdat een hond weet dat zoiets heel dominant gedrag is. Zoiets past niet. Nu, mensen aanstaren, dat past een bedelaar niet. Want hij was maar een bedelaar... Maar Petrus en Johannes nodigen hem juist uit om hen aan te kijken. Om in contact met hen te komen. Petrus en Johannes doorbreken het patroon van 'weldoener – bedelaar', 'gulle gever en nederige ontvanger'. Zij willen dat zij elkaar in de ogen zullen zien van mens tot mens.

Dat is mooi hè? Straks zal er een heel bijzondere genezing plaatsvinden..., straks zal deze bedelaar huppelen van zielenvreugd, letterlijk huppelen..., maar eigenlijk vindt hier al een heel bijzondere genezing plaats: deze bedelaar wordt niet met de nek aangekeken als een object wat in leven gehouden moet worden..., deze mens wordt gezien als een mens die het waard is om ondanks zijn situatie en beperkingen mens te mogen zijn.

Dat wonder van de genezing, waar wij het straks nog over zullen hebben, heeft dus een bepaald raamwerk. Petrus en Johannes gingen niet, vervuld van de kracht van Christus, overal wonderlijke cadeautjes rondstrooien: hier een genezing, daar een demonenuitdrijving en daar een dodenopwekking. Nee, zij lieten allereerst door hun houding zien dat God deze mensen zag. Zij waren *mensen*. En dus: *beeld van God Zelf*. Beschadigd en gehavend misschien. Besmeurd en besmet. Maar toch beeld van God. Kostbaar voor God. Als mens. Zoals ze waren.

Dat wordt ook bij het Avondmaal duidelijk. Je wordt straks geroepen om op te staan en aan tafel te komen. Zoals je bent. Misschien ook wel beschadigd en gehavend. In ieder geval besmeurd en besmet, want de zonde die op deze wereld rondwaart, die heeft tot in alle vezels van ons bestaan zichzelf ingenesteld. Je raakt er maar niet van vrij. Je ziet jezelf steeds weer in dezelfde valkuilen stappen. Je komt niet los van die negatieve gedachten. Het gevecht met die verlangens lijkt nog steeds onbeslist. Je schiet tekort in je liefde tot anderen, in de liefde tot God... Wat heb je soms een gevecht met jezelf... en wat staan wij beschroomd tegenover de allerhoogste God! Maar God ziet door al die schade en schande, door die butsen en het verprutsen heen een mens. Beeld van Zichzelf. Hij ziet u.

'Kijk ons aan'... Wij worden opgeroepen om op te kijken en straks ook aan de Avondmaalstafel rond te kijken. Om elkaar als mens tot mens te zien. Om door Gods ogen vol genade onszelf te zien.

Maar ook al kijken Petrus en Johannes hem doordringend aan – zoals Lukas schrijft - ..., het lijkt nog niet tot de bedelaar door te dringen wat er gaat gebeuren. Hij leeft nog in de modus van bedelaar-zijn en kijkt op wat voor aalmoes hij nu dan zal gaan krijgen. Maar het is anders: hij vroeg om een aalmoes... en opeens... ontmoet hij Christus.

'In de Naam van Christus', zo spreekt Petrus straks uit, 'sta op en loop!'. 'In de Naam van Christus', dat is geen toverfor-mule waarmee Petrus de meest bijzondere wonderen kan doen. 'In de Naam van' betekent in de Bijbel altijd: God Zelf is aanwezig. 'In de Naam van Christus', dat betekent: Christus is hier Zelf met Zijn genezende kracht aanwezig. De Naam,

dat is Hijzelf. Daarom moeten wij ook zo voorzichtig zijn met die Naam van God en deze absoluut niet verkeerd gebruiken. Als Petrus de Naam van Christus noemt, dan wordt dit moment heilig..., dan wordt dit stukje grond voor de tempel voor een moment tot heilige grond. Hier is Christus, met Zijn kracht, met Zijn liefde. ... Petrus kan niet genezen, Hij kan zelf geen wonderen doen, zo zegt hij straks ook zelf. Hij kan alleen maar getuigen, Jezus' Naam noemen... Hier is *Christus Zelf*, Die het leven van de bedelaar aanraakt.

De bedelaar zat gewoon te bedelen. Hij keek Petrus en Johannes aanvankelijk niet eens aan, zo zat hij in zijn vaste patroon. Maar opeens mag hij zijn leven in het licht van Christus zien. Christus Die hem opzoekt. Christus Die aan hem verschijnt. Zoals wij zongen aan het begin van de dienst: 'de Heer heeft mij gezien en onverwacht ben ik opnieuw geboren en getogen'.

Nu, dat is het grote wonder van het geloof! Dat Christus opeens voor je staat. Dat Hij je opeens aanspreekt. Het geloof is niet jouw verlangen, jouw zoektocht. Het is Gods zoektocht naar ons. De Heere Jezus zoekt je op. Gewoon tussen de bedrijven door. Zomaar in je dagelijks leven. Zomaar op deze zondag. Zomaar bij deze Avondmaals-viering. Zomaar in dat gewone brood en de wijn. Opeens ontdek je dat Hij voor je levensdeur staat. Misschien stond Hij daar al veel langer dan gedacht. ... Dat is genade. Dat is genade. Dat alles Gods eigen initiatief is. Dat *Hij* ons zoekt. Dat Hij de stap tot ons zet. Dat Hij opeens voor ons bedelaarspotje halt houdt... niet om het te vullen met zilver en goud..., maar om Zichzelf aan ons te geven. Wat een wonder!

Deze geschiedenis is zo wonderlijk..., zo wonderlijk mooi... en dan moet het genezingswonder nog steeds plaatsvinden... Daar kijken wij nu naar.

Petrus zegt: 'Zilver en goud heb ik niet, maar wat ik heb, dat geef ik u: in de Naam van Jezus Christus de Nazarener, sta op en ga lopen!' ... Wat zou er in door de gedachten van deze bedelaar zijn geschoten bij de eerste zin 'zilver en goud heb ik niet'? Zou hij aanvankelijk een teleurstelling hebben ervaren? Of zou hij vol verwachting hebben geluisterd naar wat er dan wel zou komen? In ieder geval: hij mocht iets ontvangen, wat hij die dag waarschijnlijk totaal niet verwacht had. Waar hij waarschijnlijk totaal geen rekening mee had gehouden..., maar wat zijn hele leven in een ander licht stelt. Nou, dat is precies de betekenis van het Avondmaal. Wat wij vandaag mogen vieren dat past eigenlijk helemaal niet in ons normale patroon van ons leven. Dat kan je niet incalculeren of ergens een plekje geven tussen alle andere zaken. Het gaat hier over een totaal nieuw leven. Leven met God. Eeuwig leven in verbondenheid met de hemelse Vader. Het gaat over redding van de dood. Kwijtschelding van je schuld. Sterven en opstaan met Christus. Een totaal nieuw bestaan, vervuld met Gods Geest. Omdat Christus voor ons is gestorven... en is opgestaan.

Ik hoop dat het u mag overvallen, zoals bij die bedelaar. Ook al viert u misschien voor de zoveelste keer, maar dat er toch weer die verwondering mag zijn: brood en wijn, geneesmiddel tot het eeuwige leven zoals men het in de Vroege Kerk noemde. Zijn lichaam en bloed... zo kostbaar... een geschenk dat al het goud en zilver van de wereld te boven gaat.

Lukas beschrijft prachtig hoe dit geschenk van Christus de bedelaar totaal verandert. Aan het begin vertelde Lukas namelijk dat deze man gedragen moest worden. Hij was voor mensen een last, in meerdere opzichten. Maar nu werd hij door Petrus opgericht en... 'onmiddellijk werden zijn voeten en enkels vast'. Is dit een medische diagnose van de arts Lukas? Of is dit een geestelijke uitspraak? Ik denk in ieder geval ook het laatste. Deze mens kon weer op zijn voeten staan. Hij stond vast. Hij mocht zijn wankelende leven achter zich laten. Zijn moeten-verdragen en moeten-gedragen-worden veranderde in draagkracht. Hij stond op in een nieuwe manier in het leven. Hij kon gaan. Hij kon het leven aangaan. Want hij was opgericht en zijn voeten en enkels waren nu vast.

Opgericht zijn. Opgewekt zijn, zo kan je dit werkwoord ook vertalen. Het is precies hetzelfde werkwoord waarmee wordt verteld dat God Zijn Zoon heeft opgericht, heeft opgewekt uit de dood. In dit genezingswonder van de bedelaar, zie ik het wonder wat er vandaag mag gebeuren rond de Avondmaalstafel. Je krijgt brood en wijn, voedsel en drank, waarmee je opgericht wordt. Op je voeten wordt gezet. Waardoor je stevig mag staan in je leven. Opgerecht. Opgewekt. Vanuit de dood naar het leven. Je enkele en voeten mogen vaststaan. Je kunt gaan. Je kunt de week weer aangaan. Wat er deze week ook zal gebeuren. Misschien dat je knikkende knieën zult hebben, of dat de moed je in de schoen zal zakken. Misschien dat alles juist heel kabbelend en rustig zal verlopen. Maar vergeet niet dat vandaag je voeten en enkels vast zijn gezet. Je mag vandaag kracht ontvangen. Kracht in de Naam van Christus. Kracht om te gaan. Om het nieuwe leven aan te gaan. Kracht om – zoals het doopformulier zegt - tegen de zonde en de duivel te strijden. Kracht door en met Christus.

En hoe eindigt deze ontmoeting met de bedelaar? De bedelaar gaat na jarenlang bedelen en afhankelijk zijn eindelijk zijn eigen leven uitstippelen en verdwijnt al huppelend van het toneel? Nee..., de bedelaar huppelt samen met Petrus en Johannes richting de tempel. Ook hij gaat God loven en danken. Die ontmoeting in Christus' Naam, dat moment waarop hij allereerst als mens, als beeld van God werd gezien en aanvaard en niet als bedelaar werd gezien..., dat moment waarop hij vervolgens het geluk van zijn leven mocht ontvangen, dat moment besluit hem om richting God te leven en te loven.

Maar ik zie er ook nog iets anders heel moois in...: de bedelaar die vanwege zijn lichamelijke onvolmaaktheid buiten de tempel moest blijven, mag nu als nieuw mens het tempelcomplex betreden. God roept onvolmaakte bedelaars in Zijn nabijheid. Buitenstaanders worden tot incrowd, tot Zijn vertrouwelingen. De weg is vrij. Ook voor mensen die er jarenlang niet toe zijn gekomen, zoals die bedelaar. De weg is vrij. Door Christus. Dankzij Christus geen hindernis meer om in te gaan. Om aan te gaan. Om tot God te gaan. Kom, want alle dingen zijn gereed.

Heb je vragen of een reactie: ds. E.G. (Eddy) de Kruijf // 010 210 89 71 // dekruijf@live.nl